

# UNIAREA POPORULUI

## ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 40 cor. (20 Lei)  
Pe 1/4 de an . . . 20 cor. (10 Lei)  
Un număr 80 fileri (40 bani).

## lese odată la săptămână.

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.  
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**, deputat.

## ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 1 cor. a doua și a treia oră 80 fil

## „Ascultă și lucră, dacă vrei fericire“.

Departa de țara noastră, în partea unde răsare soarele, trăiește un neam de oameni, cu fața galbenă, cu părul lung, gros și negru și cu barba spână. În lumea întreagă pe acești oameni li numesc *chinezii* și sunt cunoscuți de cei mai harnici și mai iscusiti lucrători de pământ. Încă din vremurile celea mai vechi, pământul țării lor a fost fărâmat de sapă și de plug. Nu găsești o palmă de loe, care să nu fie lucrată. Dacă au unde-va vre-un petec de pământ sămănat cu bucate ori cu legume și e secetă, plugarii chinezi sapă mii și mii de șanțuri, prin cari din apele curgătoare mai mari, ce sunt în țara lor lasă să vină apa până la tabla ce e semănată cu bucate. O udă și o stropește cu apă, așa că bucatele lor nici când nu simțesc pârjolul secetei. Întreagă țara chinezului e ca o grădină frumoasă și bine îngrijită. Nu se pomenește să fie unde-va vre-un răzor plin cu tufe de porumbel, ori scai muscălești, cum sunt pe la noi. Se pricep de minune chinezii și la gunoitul locului, de acea pământul lor e așa de bun, par'că ar fi una cu miere.

Era o zi când însuși împăratul ieșea la câmp și ținea de coarnele plugului. Și lauda cea mai mare pentru un împărat din China ară, să poată zice, că pe vremea stăpânirii lui

*poporul chinez a trăit liniștit și a lucrat bine pământul.*

În țară la noi încă se face împărțirea pământului. Încă în anul acesta cu toții vom avea pârțica de pământ, pe care cu tot dreptul vom putea s'o numim a noastră. Mai înainte, când pământurile întinse din țară erau în mâinile boerilor, groșilor și baronilor, dacă lucram vre-o pârțică de pământ, o lucram în parte și așa nu ne prea trăgea inima la lucru.

Acum însă pe pârțica de pământ, ce ne-a dat-o legea suntem noi stăpâni. Și ar fi păsat de moarte, dacă ceea ce avem am lăsa să se prăpădească. Să luăm pildă dela chinezi, cari încă sunt un neam de plugari ca și noi și să lucrăm pământul bine, așa cum lucrăm grădina de lângă casă. Să arăm afund, să semănăm semântă sănătoasă și aleasă, să grăpăm bine și să plivim amănunțit. Răzoare pline cu spini și polomidă să nu lăsăm, căci acelea ne desvălesc lenca și nevrednicia noastră de plugari români.

Abia câteva zile mai sunt și e aici primăvara, vom ieși cu plugul și cu sapa să lucrăm în pământul nostru. Să ieșim voioși și să nu ne înspăimântăm de greutate. E drept, că nici un lucru nu-i fără năcaz, dar zicala: „lucrul are rădăcini amare, dar roadele dulci“ ne umple de mângâiere. Și la toamnă când

vom culege cu belșug, vom putea zice, acum suntem fericiți. Și dragostea față de glia în care am tăiat cu plugul ne va fi mare și nu vom lăsa, că răuvoitorii străini de legea și neamul nostru să ne răpească această glie.

Regele nostru scump și cărmuitorii noștri înțelepți, vreau ca noi să fim fericiți și lucrează din toate puterile pentru îndestulirea noastră.

Noi să fim numai harnici, să fim lucrători vrednici și creștini cinștiți și să ascultăm de vorbele viclene ale dușmanilor

noștri, cari vreau să bage zizanie între noi. Atunci ne va fi bine și vom trăi liniștiți. Și acel rege și cărmuitor al nostru, care de un an de zile, a fost de atâtezori și ne-a cercetat, de bună seamă cu drag, va mai veni la noi și ne va întreba cum trăim și cum ne umblă plugul. Și ce fericire va fi pentru noi și pentru țara noastră, când însuși Regele nostru bun va putea spune lumii întregi: *poporul meu românesc trăiește liniștit și lucrează bine pământul.*

Ion. P. Câmpianu.

## America se dă de gol.

*Glasul domnului Glass*, — care cică ar fi ministrul de finanțe al Americii, — *mai bine n'ar fi glăsuț.* Zic unii. Alții se bucură și de acest glas, oricât coboște a rău, pentru că li-s'a dat prilejul să cetească în inima Americii.

Am ajuns adevădat, dragi cetitori, să cunoaștem din rostul dlui Glass, că America, despre care nu știa Europa cum să grăiască cu mai mare recunoștință, care s'a îmbogățit și s'a îngrășat pe urma sângelui vărsat de fiii Europei, care la dreptul vorbind nu a hotărât soarta războiului, ci cel mult i-a grăbit cu câteva săptămâni sfârșitul. Am ajuns, zic, să ne spună, că ea nu mai are nimic de împărțit cu noi, Europeii, și că singura țintă i, să-și vadă acasă banii ce ni i-a împrumutat. Vrea „rambursarea“, cum o numește dl Glass.

Frumoasă țintă! Mai ales pentru o țară, ca Statele Unite!

Înainte cu doi ani, aduceți-vă numai aminte, care dintre țări își bătea maitare pieptul, că vrea să mântuie Europa din prăpastia financiară în care o aruncase războiul? Care dintre țări, se făcea mai mult, că singurul scop ce-l are e, să ajute refacerea Europei?

Astăzi? — Astăzi își arată și ea goliciumea. Își dă arama pe față. Se dovedește, că *nu dragostea, ci interesul* a împins-o să se amestece în războiu. Interesul, care-i poruncia, să nu stea pe partea Germaniei, dela care nu putea aștepta chilipirul acela mare, ce-l putea nădăjdui dela Anglia, Franța și coialți aliați. Da, interesul.

Dar atâta pagubă! Bag-seamă nu strică nici Europei să mai tragă un învâș. Lavățul, că toate trebuc să-le facem prin noi înși-ne.

Și învâșul acesta, în împrejurările de acum, ne privește mai ales pe noi Români.

## Moartea unui om de bine.

La Sibiu s'a stins zilele trecute unul dintre cei mai de ispravă oameni, pe cari i-am avut noi Ardelenii în vremea din urmă, *Victor Tordasiu*. A muncit mult, o viață întreagă, fără să alege după preamăriri, se îmbulzea la muncă și fugea de preamăriri. De câteori era lipsă alergă în ruptul capului pe sate, dând povețe țărănilor, aranjând expoziții economice și întemeiând tovărășii.

Mai mult a lucrat însă pentru meseriașii români, fiind președintele Reuniunii meseriașilor români din Sibiu. Nu era prilej, pe care să nu-l fi folosit pentru adunarea de bani și de ajutoare pentru această reuniune, așa că pălăria, cu care adună el banii, era vestită în întreg Ardealul. Prin cerșitul acesta el a adunat banii de lipsă pentru zidirea unei case a meseriașilor din Sibiu, casă care astăzi e vrednică mai multe sute de mii de coroane.

Și apoi pe câți orfani nu i-a ajutat el și pe câți băiați săraci dela sate nu i-a îndramat la plugul de aur al meseriașilor.

A fost om cinstit, vrednic și muncitor viața sa întreagă. Cuvine-se deci să-i zicem din toată inima: în veci pomenirea lui și fie partea sa cu dreptii.

## Ce să lucrăm în Mărțișor?

Luna aceasta este lună de primăvară. Soarele se ridică mai sus pe ceriu și razele lui cad mai drept asupra pământului și încep să-l încălzească mai eu putere. Ca ceva sflederate încep să răsară din pământ colții ierburilor, cari au să îmbrace pământul, iar pe pomi mugurii ghemuiți se desfac, înveselind grădinile și împropetând aerul ușor al primăverii. E semn, că firea întreagă începe să lucreze, dându-ne pildă, ca și noi mai cu putere să începem să lucrăm în luna aceasta. Și anume:

*Pe acasă* să ne curățim curțile, iar gunoiul ce a mai rămas din lunile trecute să-l cărăm la câmp și să-l împrăștiem. Plugul și grapa și alte unelte de economie să le dăm în rând, pentru că pământul s'a sbicit bine și putem ieși la arat.

Să măcinăm grâu și cucuruz mai mult, pentru că ne va trebui pentru lucrători și pentru vitele de jug, iar mai târziu în toiu lucrului nu

vom putea umbla și pe la moară.

*În grădină* îndată ce dau ploile din Mărțișor să curățim pomii de omizi. Să tăiem crengile anuale ale altorilor, cam pe la jumătate și să le ungem cu oeară.

Să începem a altor cireșii și vișinii. În jurul răsadurilor să punem gunoiu, ca să le țină calduri. Legumele, pe cari le-am păstrat în pivniță pentru sămânță le putem scoate și să le punem în pământ.

*Pe câmp*, la nouă săptămâni după Crăciun putem să sămânăm grâu de primăvară. Iar dacă am întârziat, mai putem încă sămâna și orz, ovăș, linte, mazărișo, luțernă, trifoiu și altele. Luțarniștea și trifoiștea din auii trecuți trebuie s'o greblăm. Iar în pământurile sămânate cu bucate de toamnă, dacă vom vedea, că holda e rară, să aruncăm sămânță de trifoi, pentru că la câteva săptămâni după secere vom avea livezi de oșit unde nici n'am gândit.

*La vie* să curățim și în locurile rigolate (săpate) încă din toamnă putem să plantăm și viță. Butoaielo săcatate de vin să le umplem.

*Vitele* să le îngrijim cât se poate de bine. Încep să fete iepelile, vacile, oile, și scroafele. Trebuie grijite să nu lapede și scroafele să nu-și mănecă purceii. Din laptele

ce l-am muls mai întâi dela vaca fătată, cu rânza dela porcii ce am ucis pe Crăciun, brânză iute și sare puț mult mai bun decât chiazgi dela farmacie și nu e nici scump. Mânzilor, când au implinit 15—20 zile putem să le dăm și puția ovăș.

Să stringem ouele și să punem oște, ca să avem pui de vreme. Puii însă afară să nu-i lăsăm numai când vremea e frumoasă, căci se pot răci și mor.

Dacă avem cartofi (crumpene) putreziiți, să nu-i dăm cruzi la vite, ci să-i fierbem și să scurgom apa de pe ei, căci altfel vitele se pot îmbolnăvi.

Având grijă de toate să lucrăm totdeauna cu sumpți și să fim cât se poate de harnici, căci «oumpățul ține sănătatea omului și hărnicia ține averea».

Ion Popu—Câmpeanu.

— Dacă se întâmplă ceva pe la Dumneavoastră, ori dacă aveți vre-un gând bun pe care ați dori să-l știți și alții, ori aveți vre-o povestă, sau vre-un cântec frumos, — scrieți la Redacția noastră, care primește astfel de lucruri și le tipărește cu drag în gazetă.

## Raveca Prohodului.

Ar fi putut să-i zică și „Raveca Prohodadelor”, căci nu-mi aduc aminte să fi îngropat vre-un om să nu fie și lelea Raveca de față. Și încă după starea mortului: la cei mai săraci se așeză lângă sicriu și se bocia și ea împreună cu rudeniile mortului, iar la cei mai bogăți colo mai către poartă, între alte muieri, acolo își făcea cruci mereu și vărsa câte-o lacrimă. Petrecea întotdeauna mortul până la groapă, măcară era bătrână și cimitirul pe un vârf de deal înalt. Se întâmpla uneori că ea singură petrecea câte-un mort, doar căji-va copilași și cei foarte aproape ai mortului dacă suiau dealul cu dânsa. Eu mă osteneam câte-odată și dacă pe la mijlocul dealului, când mă opriam locului, să suflu de două-trei ori, vedeam pe lelea Raveca, mă imputeriam. Imi ziceam:

— Cum îți poartă mulerea asta cei optzeci de ani în spate

pe deal în sus, de ce să nu-i port și eu pe cei vre-o treizeci ai mei?

După ce ziceam cel din urmă Tatăl nostru și cei de aproape ai mortului își cântau cel din urmă bocet, lelea Raveca se apropie de groapă, c'un bulgăr de pământ în mână. Il arunca pe sicriu cu mâna tremurătoare și apoi își începea vestitul ei bocet, acelaș la toți morții, schimbând numai numele mortului:

— Nastasie, draga mea, în drumul pe care pleci  
Dacă o fi să întâlnești  
Pe-un bătrân călugărei  
Să stai de vorbă cu el,  
C'acela-i Ionul meu,  
Odihnească-l Dumnezeu...  
El dragă te va întreba:  
Ce mai face Raveca?  
Tu să-i spui că face bine  
Că n'are 'n lume pe nime.  
Și-apoi dragă să-l întrebi:  
Nu i-neagră cămașa?  
S'o trimiță să i-o spăl,  
Să i-o spăl cu dor și jale  
Și cu lacrimi de-ale mele...  
Și pe obraji ei sbârcești stră-

luceau două lacrimi, în lumina soarelui ce apune.

Când i-am auzit întâia oră cântecul nu mi-am putut opri nici eu lacrimile. Dar omul se dedă cu toate și mai ales dacă-i omul popă, se dedă cu bocetele așa, cât dela o vreme nici nu le mai aude. Odată totuși, când lelea Raveca a fost bolnavă și n'a venit la un prohod, cum mă întorceam dela cimitir am simțit o pustietate în suflet și că prohodul n'a fost chiar cum se cade.

Când mă întorceam dela cimitir aproape întotdeauna veniam alături de lelea Raveca. Atunci o întrebam:

— Mai poți, lele Ravecă?

Ea mă privea sfioasă, cu ochii ei stinși, drept în față. Apoi îmi răspundea cu glas trăgănat:

— Să te „custe” Dumnezeu cu bună sănătate, părinte! Până când vrea Dumnezeu, mai pot!

— Nu te duci la Ion, lele Ravecă? — întrebă atunci crâșnicul.

— O, ducem'ăș! — răspun-

dea repede — o, ducem'ăș! — când va vrea Dumnezeu. Mă va duce părintele pe deal în sus...

— Lele Ravecă — zicea apoi un săpător de groapă — când oi muri eu, pe mine să nu mă trimeți la Ion. Că eu nu am vreme...

Ar fi așteptat omul s'o vadă acum pe bătrâna măltonă. Dar ea îi răspundea cu blândețe:

— Nu, guro, nu!

Ne duceam la casa mortului și ne puneam la masă. Lelea Raveca se pune în capul mesei jos al mesei și cum nu mai avea dinți și măsele, mâncă încet de tot. Eu o urmăream la fiecare sorbitură și nu uitam cam masa până când gândeam că-i sătulă.

Asta a ținut așa nouă ani de zile. Am cercat în vremea asta să aflu câte ceva din viața ei, dar am aflat foarte puțin. Pe lelea Ravecă așa a pomenit-o toată lumea: văduvă.

Când am întrebato: de când petrece în văduvie? —

## Vești bune din Ganfalău.

Ganfalăul e o comună cu majoritate unguri, români de sunt vre-o 50 familii. Pe vremea ungurească avea școală de stat cu 3 învățători unguri; românii nici nu puteau lua parte, pentru că nu încăpeau, fiind două sale în cari abia încap 120—150 din cei 250 de copii obligați să cerceteze școala.

Preluând Românii toate școlile, am ajuns astfel și noi de avem acum unde ne da copiii la carte. Învățător ne-a dat Dumnezeu pe învățătorul din Burciu dl Basiliu Popa, despre care am mai cetit în foaia D-voastră multe lucruri frumoase.

Cu toate, că are a lupta cu multe neajunsuri, căci în iarna asta nu i-s'au dat încă lemne pentru școală, totuși a ținut școală până acum, când în urma frigului a fost silit să închidă școala, bolnăvindu-se o parte din copii.

Acest învățător, ca să îndrăgească poporul cu școala s'a apucat și cu feciori și fete, dintre cari o parte neștiutori de carte, a aranjat o petrecere în sara de 15 Februarie, la care s'au cântat mai multe poezii naționale și s'a predat triologul »Sărbătorile băbești« dialogul »Otrava de hârcioagi,« monologul »Achim Filărul« și »Țiganul cătană.«

Petrecerea a fost aranjată fără invitări, numai pentru satenii din comună, dar au fost oaspeți și din comunele vecine.

A reușit peste așteptare. Toți au jucat foarte bine. Așa încât nici oameni cu carte nu i-ar fi întrecut.

Au avut un venit curat de preste 500 coroane, cu cari bani dl învățător Popa va cumpăra un steag tricolor pentru școală.

Cu Dumnezeu numai înainte de învățător pe calea apucată, căci Românii din comună sunt cu D-ta.

Ganfalău, la 20 Feb. 1920.

Vasile Custelcean.

## Trenurile și posta.

De nenumărate ori ne-am plâns în această gazetă de multe năcazuri pe cari ni le pricinuieste neregula care este la trenuri și la postă. Toată lumea vede și simțește pagubele cele mari pe cari le suferim din această pricină, cu toate acestea însă lucrurile nu numai că nu se îndreaptă, ci merg din zi în zi tot mai rău, mergem ca racu, tot înapoi.

Sunt ținuturi, cari din pricina aceasta flămânzesc, copiii și săracii se prăpădesc, negustorii sărăcesc și nu-și pot aduce mărfurile și mărfurile cari pot străbate se scumpesc din zi în zi. Posta, fiind în strânsă legă-

tură cu trenurile, nu-și poate face nici ea datoria; gazetele nu merg ori de loc ori apoi cu întârzieri așa de mari, încât cetitorii nu le mai abonează. Cu un cuvânt întreg poporul suferă foarte mult din pricina aceasta.

Ne aducem aminte, că în Senat, la propunerea dlui senator Popovici-Lupa, s'a ales o comisie, care avea să cerceteze pricina această neregularități. Nu știm ce a isprăvit această comisie, vedem însă, că stările în loc să se îmbunătățească, se tot înrăutățesc. Ne luăm așadar voie a face următoarea propunere:

Toți oficialții dela Căile Ferate Române (C. F. R.) și dela poștă să fie declarați militari și îndată ce se va da de veste, că unul ori altul face vre-o tâlhărie, ori vre-o hoție și că din pricina faptei sale suferă locuitorii, să fie dus în fața Curții Marțiale și pedepsit cât se poate de aspru, chiar cu moarte dacă e de lipsă. Altfel nici când nu se va putea face rânduială în țară. De un an și mai bine tot cu buna i-am luat pe toți, rezultatul e cel de astăzi; să probăm de acum și eu răul, și noi credem că se va putea face rânduială.

Ca să suferim cu toții foame trapească și sufletească ba chiar și moarte, pentru ficăloșia unuia sau altuia, tot nu mai merge. S'a umplut păharul suferințelor.

## — Greve peste greve.

De când bolșevicii au început să ferească lumea cu prostiile lor, nu este zi și să nu cetim, că cutare ori cutare bransă de muncitori au făcut grevă și nu mai vreau să lucre. Astfel cetim, mai bine zis n'avem de unde ceti, că tipografia din București nu mai vreau să lucre. Nu mai apar foile, cetitorii de gazete trebuie să umble ei înșiși după veștile mai nouă, pentru că nu are cine culege și tipări la gazetă. Și e mare lucru acesta.

Vrednic este lucrătorul de plata sa, zicem și noi cu dl Hristos, și încă de plată bună și cinstită, dară când lucrătorul acela face înțelegere cu dușmanii țării, când el vrea să ne prăpădească țara, lucrând mână în mână cu bolșevicii din Rusia, atunci trebuie luat la »triparale« și pedepsit aspru.

Nu este om de omenie care acum, când ar trebui să lucrăm cu toții din răspuneri pentru România mărită, ne pune boțe în roate și ne face greutăți de nechibzuit.

numărat de șasă ori degetele dela mână.

— De șeasă-zeci de ani părinte!

Iar când o întrebam despre răposatul nu-mi răspundea, ci ofta de câte-va ori și își ștergea o lacrimă.

Mi-au spus alții, că Ion n'a murit acasă, ci Dumnezeu știe unde, prin munți. Au trăit au-mai trei ani laolaltă, până în »patruzeci și opt«. Atunci s'a dus Ion în lagărul lui Iancu și de-atunci nu l'a mai văzut. Nici scrisoare n'a primit. dela el; pe atunci nu era lumea așa de învățată.

Și s'au scurs vre-o zece ani... de așteptare. Venise veste în sat despre moartea lui Ion, dar ea n'a crezut. Un om îi spuse că Ion poate să fie prins la Unguri și lelea Raveca a ținut morții la asta... oricâți peșitori a avut, le-a spus că nu se mai căsătorește niciodată... Așteaptă pe Ion...

Și s'a ținut de cuvânt, măcar că era femeie sprintenă lelea Raveca în vremea ei... Într-o noapte i-s'a arătat Ion

în vis. Era îmbrăcat în haine călugărești și purta în mâni o cămașă neagră.

— Haid' Ravecă, — îi zise — spală-mi cămașa, că mi-s'a înegrit...

Lelea Raveca luă cămașa în mână și vru să zică ceva, dar Ion îi tăia vorba:

— Să mă aștepți cu răbdare, Ravecă, să mă aștepți, că eu iar viu... dela răsărit, cu oaste multă... și atunci... iar vor răsună munții!

De-atunci umblă lelea Ravecă la toate prohoadele și petrece pe toți morții la groapă. Și tuturor le dă solia cătră Ion, bătrânul călugărel... Iar prin luna lui Cuptor părește satul pe-o săptămână-două. Se duce prin munți, până colo cătră Fântănele, acolo își cântă câte-va bocete și apoi se întoarce acasă.

Oamenii îi zic Raveca Prohodului, dar — cum am spus — ar putea să-i zică »Raveca prohoadelor«.

În cei trei ani din urmă ai vieții n'a mai mers prin munți. Îmbătrânise prea mult, umbla

răzimată de cărjă, dar la prohoade venia totdeauna, până în toamna revoluției. Atunci căzu la pat și acolo în pat își cânta bocetul decâte-ori era vre-un mort în sat...

Omule, omule,  
În drumul pe care pleci,  
Dac'o fi să întâlnești  
Pe un bătrân călugărel  
Să stai de vorbă cu el,  
El dragă te va 'ntreba  
Ce mai face Raveca?  
Spune-i că-i bolnavă acum  
Și că se găte de drum,  
Să meargă până la el,  
Dragul meu călugărel...

Pe la Crăciun m'a chemat s'o cuminec. I-am spus și ei vestea, că în două zile va fi pe-aici oastea românească...

Mă privi prelung... părea că nu vrea să-mi dea crezare. Apoi se ridică în coate și se lumină de-dată la față.

— Vine Ion! — zise în sfârșit... vine dela răsărit... și... iar vor răsună munții!...

Apoi își lăsă încet capul pe pernă. I-am pus o luminică de ceară în mână... iar peste că-

te-va clipite i-am închis ochii... În anul al optzeci și nouălea al vieții sale...

Credeam, că n'o să mă simt bine la prohodul ei. Dar a venit tot satul s'o petreacă la groapă... Părea, că se sculară toți morții pe cari i-a petrecut ea vreme de mai bine de șeasă-zeci de ani, să-i întoarcă împrumutul.

Iar ceata de ostași români parcă venise într'adins s'o ducă la Ion, în oastea Iancului.

Totuși, după cel din urmă »Tatăl nostru«, nu-mi vinea să mă întorc dela groapă, așteptam s'aud bocetul lelei Ravecă.

Nu l'am auzit.

Dar nu mi-s'a părut lumea pustie.

Am auzit de-departe... cum răsună munții.

Septimiu Popa.

Vrei să te îmbogățești?  
— Cumpără lozuri de-ale Orfelinului din Blaj!  
Vrei să faci o faptă bună?  
— Cumpără lozuri de-ale Orfelinului din Blaj!

## Loteria Orfelinatului din Blaj.

A trecut binișor anul, dând Orfelinatul din Blaj adăposteste aproape 200 (două sute) de orfani. Ii adăposteste și i ocrotește, dându-le tot de ce numai poate avea lipsă, un biet băiat fără părinți, fără avere și fără mângâiere.

Dar cine poate să-și dea seama de năcazurile, cari le întâmpină mai marii Orfelinatului, când e vorba să acopere lipsurile bietilor orfani?

Cel mai mare năcaz e, că Orfelinatul nu-și are casă proprie. Din cauza aceasta se și ivesc zilnic multe neajunsuri. Așa de pildă, nu pot să fie culcați băieții tocmai cum s'ar cere; iar dacă se îmbolnăvește careva, nu-l poți despărți, ca să-ți ferești și pe ceilalți de moșpire.

Mai marii Orfelinatului, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Vasile, în urma acestor neajunsuri, s'au văzut siliți să aște ceva moduri, prin care s'ar putea aduna banii de lipsă la zidirea casei proprii a Orfelinatului. După multă chibzuală au ajuns la convingerea, că mai repede și mai mulți bani s'ar putea aduna prin o loterie, a cărei venit surtat să se folosească la zidirea Casei Orfanilor.

Loteria aceasta, iubiți cetitori și milostivi creștini, lucră în felul următor. Vinde 100.000 lozuri, și fiecare loz costă 10 cor. După vânzarea lozurilor se sortează câștigurile. Peste tot sunt 136 de câștiguri („premiu” cum li-se mai zice) și toate câștigurile prețuiesc 100.000 cor. Câștigurile mai mari sunt acestea: 1. o garnitură de treccrat (va să zică o mașină de imblătit cu toate ce se țin de ea), 2. o vacă cu vitel, 3. o scroafă de prăsilă, și alte 133 câștiguri, folositoare, pentru țărani și cărturari.

Loteria aceasta e mai bună decât toate celelalte loterii, pentru că cu un sin-

gur loz poți să câștigi ori care câștig, din cele 136, întreg, așa că nu trebuie să împărțești cu nime câștigul care ți s'a sortit. În schimb e adevărat și aceea, că mai cu greu îți iasă câștigul dacă cumperi un singur loz, decât dacă cumperi mai multe.

În urmă nu poți trece cu vederea, că fiecare loz, cel cumperi, e o cărămidă la Casa Orfanilor, că fiecare loz e o faptă bună creștinească, care ți se va răsplăti de Dumnezeu atât în viața aceasta cât și în cealaltă.

De încheiere atragem luarea aminte, că lozuri poate cumpăra oricine, ori dela Direcțiunea Orfelinatului, ori dela părintele preot din sat.

## Coadă de topor.

Am arătat în anul trecut în această gazetă, ce mare prieten ne este unul dintre cei mai mari învățați francezi, dl de Martonne. Am scris, cum acest învățat profesor a străbătut anul trecut întreaga Basarabia și s'a convins, că Basarabienii sunt români neași, cari doresc din tot sufletul alipirea țării lor la România-Mamă. Aceste convingeri ale sale dl de Martonne le-a scris și într'una dintre celea mai răspândite gazete francezești, în „Revue de Paris”.

Vine acuma un boier basarabean, român de viață, acuma trăind în Rusia, un anumit A. N. Crupenski și răspunde dlui de Martonne în aceeași gazetă. El spune, că toate spusele dlui de Martonne sunt minciuni și că românii din Basarabia nu vreau să se despărtească de Mama Rusie.

Dl de Martonne li răspunde însă în aceeași gazetă spunând că tot ce s'a spus este adevărat și că el nu din prietenie față de românii a scris atunci, ci pentru că așa i-a dictat sufletul său cinstit și sfânta dreptate.

Coadă de topor, renegatul de Crupenski, a rămas așa-

dară cu buzele umflate și s'a mai făcut și de rușine și de minciună înaintea lumii întregi. Bună și aspră palmă.

## Ungurii nu se pot împăca cu soartea.

Nu este număr al gazetei noastre să nu avem de lucru în el cu Ungurii. Nu pentru că i-am iubi prea mult, ci pentru că ei ne au prea dragi și nu vreau să se despărtească de noi cu nici un preț.

Cei dela noi din Ardeal lucră din răsuperi pentru că să ne răstoarne statul, se legătuiesc, se jură pe ceriu și pe pământ, că ne vor doborî; iară cei de dincolo, din fericita Ungarie, văzând că suntem tari, mult mai tari ca ei, ne poartă Sâmbetele.

Herty cel vestit și-a pus în gând să ne adrobească, dară deocamdată n'are cu ce. Iau sărit în ajutor ceilalți viteji, mai cu seamă aceia pe cari i-am dat peste graniță, și au hotărît, că până, una alta, până când va fi adevărat Herty în stare să ne bată cu arma, ei ne vor bate cu... gura.

S'au adunat deci toți baronii și grozii scăpătați ai Ardealului dinpreună cu foștii solgăbiraie și asupritorii neamului nostru, trimiși de noi dincolo de Tisa, și au hotărît, că ei nu lasă Ardealul, mai bine mor ou toții până într'unul. S'au adunat din fiecare județ, oraș și orașel cel puțin câte doi-trei și au făcut o tovărășie a Ungurilor fără țară. Au ținut adunări și au plăns și s'au îmbrășosat. Au mers apoi la Apponyi, la cel ce se jurase să stărpească neamul românesc, și care și lui Dumnezeu li poruncise să nu mai asculte rugăciunile Românilor numai dacă le rostesc în limba ungurească, și l'au rugat să le vorbească.

Apponyi, de astă dată însă nu le-a vorbit pe plac. Le-a spus, că el a făcut tot ce i-a stat în putință, dară se vede, că și Dumnezeu este împotriva Ungurilor. Și mai cu seamă cel dela Marele Sfat pentru pace le sunt mari dușmani. El nu nădăj-

duiește mult bine pe seama Ungurilor.

S'au întors deci bieții Unguri cu buzele drămbolate dela Apponyi și au văzut că nu mai este nădejde. Nădejde nu au, dar de împăcat cu soartea nu se pot împăca.

## Glume.

### Țiganul spânzurat.

Un țigan se urtise de viață. Fiindcă în alt chip nu putea să se scape de ea, își puse în gând, să se spânzure. Ieă o funie, merge în pădure, se leagă pe subsuori și se acapă de-o creangă. Trece pe colo un român și văzându-l îl întreabă:

— Ce ai făcut mă-i țigane?

— Nu vezi, că m'am spânzurat.

— Da pentru ce te-ai legat tu funia pe subsuori, doar eel se se spânzură își leagă funia pe la grumazi.

— Bine românico, însă de mă legam pe la grumaz, nu mai puteam să suflu.

### Omuziența săcuiului.

Intr'o soară, pe uliță se întâlneste săcuiul cu învățătorul din sat. Învățătorul vinca disprescrișă și era cam la voi bună. Cât ce vede pe săcuiul zice:

— Pista baci, să-mi spui ce înseamnă ghicitoarea aceasta: „Are două urechi și o trag în picior”.

Săcuiul se cugetă mult, dar nu poate ghici.

— Ei, nu știi — zice învățătorul — să-ți spun eu: „o cismă”. Și acum Pista baci mai întreabă o ghicitoare: „Are patru urechi și o trag în picioare” — ce-i aceea?

— Ei, iar nu știi, da două cisme.

Și încă o ghicitoare, Pista baci, apoi merg acasă: „Creșt pe loma, are o coajă cărnoasă și din lăuntru un simbur, ce-i aceea?”

Săcuiul stă, se cugetă, în urmă zice:

— Acum nu mă mai păcălești, sunt trei cisme.

### Boierii păcăliți.

Un boier a dat odată un prânz mare. A invitat pe toți boierii și domnițele din oraș. Între alții a invitat și pe un biet filozof (om care cunoștea toate tainele științei). Când se așează la masă, boierul, se așază bată joc de filozof, dă poruncă să nu-i pună lingură cu ce mănăce și sice: „Acela, care nu-și mănăce supă e prost și om de nimica”. Ascultă și boierul.

Filozoful ieă pânza, și se cutitul, din coajă își taie supă, iar când gata stăte care nu-și va mănăce și lingura e prost și om de nimica — și-a mănăcat toată lingura.

# Cum stă lumea și țara.

## Răvașul săptămânii.

### Din Țară.

Urmările alegerii generalului Averescu încep să se vadă tot mai lămurit. Nu se poate trage la îndoială, că cei din vechiul regat, în mare parte ar fi bucuroși să-l vadă la guvern.

Dorința aceasta la urma urmelor nu se poate lua în nume de rău. Năcaz este, că unii din cei doritori, pentru ajungerea acestui scop, au început să se folosească de niște mijloace noiertate. Așa au început în cameră și în gazete să atace pe ardeleni, și în deosebi pe *ed. Ștefan C. Pop și Vasile Goldis*. Cum s'ar fi isprăvit aceste uneltiri, e greu să răspunzi. Noroc, că în parlament toți deputații au stat pe partea celor ponegriți pe nedreptul.

#### Criza de guvern.

Cu toate acestea, nu se poate tăgădui, că în guvern după toate semnele se vor face schimbări. Și până acum ministrul industriei, *Bontescu*, și ministrul de război, *Răscanu* și-au dat demisia (s'au mulțumit). Ba se vorbește, că întreg guvernul e pe ducă. Atâta însă totuși e sigur, că până la întoarcerea dlui *Vaida-Voevod* dela Paris și Londra schimbare de guvern nu va fi.

#### Blocul își strânge rândurile.

Atacarile contra guvernului au adus cu sine și un bine. Membrii Blocului parlamentar, din sânul căruia s'a alcătuit guvernul, au ajuns adică la convingerea, că tactica lor de până aci nu e tocmai ducătoare la scop, și că nu poți face ochi dulci tuturor. În urma acestui învăț, s'au întrunit să se sfătuiască asupra felului cum s'ar susținea buna înțelegere dintre deosebitele partide care formează blocul. Astfel se poate foarte ușor, ca toate partidele blocului să facă de-aici încolo un singur partid, așa numit *reformist*, după cum are de gând să-l boteze dl. *Vaida*.

#### Lucrările parlamentului.

Abia acum încep să iasă la iveală proiectele de legi,

pe cari guvernul are de gând să le înfăptuiască, ca de pilgă Reforma agrară, și Reforma electorală, amândouă cu putere peste întreaga România, și alte vreo 6 proiecte. Desbaterea lor după paragrafi însă nu s'a început până nu trec prin comisile parlamentare, cari le scarmână și le limpezesc în amănunte. Până atunci interpelările asupra nevoilor țării se țin lanț. Cele mai multe interpelări (întrebări) se fac pe tema alimentației, scumpetei, mersul trenurilor și valutei (prețul banilor). Membrii guvernului firește, cercă pe toate căile să mulțumească pe toți căși întreabă, și fâgăduiesc multe. Din toate însă își poate câștiga omul convingerea, că guvernul are gândurile cele mai bune. În deosebi sunt vrednici de amintit în această privință ministrii *Lupu* și *Vlad*.

#### Năcazurile cu valuta.

Mai puțin bătaie de cap li dă guvernului aducerea la bună rânduială a banilor țării. Avem datorie multă în afară, iar în țară s'au strecurat o mulțime de bani streini, pentru cari țara cu greu poate lua răspundere. Pentru curmarea răului, ministrul *Vlad* crede, că mai bine ar fi să fie scoși din folosință toți banii streini (coroanele și rablele), rămânând să se tipărească pentru întreaga România mare un singur fel de bani. Nu se poate ști însă în ce preț vor fi schimbați banii ce-i avem acum la pungă cu banii cei noi. Asemenea nu se poate ști, când vor sosi din America banii accepta noi, tipăriți gata.

#### Și Tache Ionescu intră în parlament.

Svonurile că parlamentul românesc de acum nu are trăinicie, se dovedesc a fi luate din vânt. Semnul cel mai bun e, că însuși *Tache Ionescu*, cel care în toamnă avea mai puțină încredere în noul parlament, primește acum să fie candidatul de deputat în cercul *Sighetul Maramureșului*.

Prin intrarea dlui *Ionescu* Parlamentul român câștigă fără îndoială un bărbat politic de cea mai mare valoare.

#### Desființarea Consiliului Dirigent.

Partidul nostru național într-o ședință ce a ținut-o

zilele trecute a hotărât cu mare majoritate să fie desființat Consiliul Dirigent. Hotărârea s'a adus, ca să se desăvârșească unitatea administrativă a întregii României. Avem nădejde, că pe urma unificării va isori mult bine pentru țara întreagă.

### Din Lumea Largă.

#### Marele Sfat dela Londra.

Englezilor de mult nu le-a prea plăcut, că sfaturile pentru încheierea păcii se țin la Paris. Și nu i-a plăcut mai ales lui *Lloyd George*. A făcut dar și a dres, până i-s'a izbândit să treacă întreaga Conferința de Pace la Londra, unde o știe mai la îndemână și unde întreg poporul englez poate avea o anumită înflăcărare asupra hotărâților.

Schimbară aceasta, la dreptul vorbind, nu ne prea încântă. Înaintea de toate pentru că în Anglia, cu toată prietenia ce ne-o arată *Lloyd George*, bat și vânturi potrivnice pentru noi, mai bine s'ar prietenoase pentru Unguri. Norocul nostru este, că e la Londra și primministrul nostru *Vaida-Voevod*, care va ști să mai cionteze din cornițele nădejților ungurești.

#### Ce se ceace la Marele Sfat?

Marele Sfat are încă mult de lucru. Până acum abia s'a limpezit pacea cu Germania, și nici asta chiar deplin. În schimb pricinile cu împărăția turcească, apoi cu cea ungurească, dar mai ales cu Rusia, abia acum încep să se lămurească. Trebuie, în urmă, deslegată chestia financiară a lumii, adică partea care privește banii țărilor din lume.

#### Să le luăm pe rând.

##### Turcia.

Paloșul, care amenință să taie grunzul împărăției turcești, se pare că începe a pierde din ascuțitul tăgăului. Turcia fără îndoială va pierde mult. I-se va lua Armenia, Mezopotamia, Palestina și părți măricele din Asia mică. Dar nu va pierde Constantinopolul (Țarigradul), care este cheia războiului, și ast-

fel Turcii vor avea și pe mai departe stăpânire în Europa. Vă întrebați, că pentru ce? Pentru că la stăpânirea Constantinopolului răvnesc toți biruitorii, și decât să fie a unuia dintre ei, mai bine să fie a celuiia, care l-a mai avut. În cazul acesta câștigă singură Anglia, pentru că ea este cea mai puternică între biruitori, așa că turcul totdeauna va asculta de poruncile ei. — Dar dacă Țarigradul rămâne al Turciei, strămtorile de mare dela Țarigrad nu mai rămân ale ei, ci vor fi internaționale, ori și mai bine, a tuturor popoarelor. Și pentru asigurarea acestui drept al tuturor popoarelor, a și fost încredințat generalului *Foch* să facă planul de apărare al strămtorilor.

##### Ungaria.

Ungurilor încă în 13 Februarie s'a fost dat voic să-și arată plânsorile față de contractul de pace, ce li-s'a dat încă la Paris. Ungurii, pecum se putea aștepta, au și făcut plânsori, nu numai de câteva foi de hârtie, ci de-o carte întreagă, cercând să dovedească încă odată, că țara lor nu poate fi împărțită. Vestile ce ne sosesc, spun, că plânsorile ungurilor n'ar fi fost ascultate. Dar lucrul încă nu e sigur. Și aci s'are pricina pentru care s'iccam mai la început, că puteam avea și oarecari temeri.

##### Rusia.

Sfatul dela Londra știe și cunoaște tare bine cele ce se petrec în Rusia. Știe, că bolșevicii au cuprins aproape întreaga împărăție țării, și știe și aceea, că decamdată nu e cu sfat să se amestece cu arma în daraverile rusești. Tocmai pentru aceasta, cercă să împac după pu-

tință lucrurile. În fruntea împăciuitorilor e Anglia, despre care se știe, că cea dintâi vrea să încheie pace cu bolșevicii. Firește, înțelesul se face pe tănuite. În urma acestora e ușor de priceput, dacă și alte țări umblă după pacea rușilor. Ce ne privește pe noi Români, după semne, am fi gata să urmăm aceeași cale, câtă vreme bolșevicii nu întesc să ne atace. La caz contrar avem să ne apărăm țara, mai ales, că toți aliații ne făgăduesc ajutoare, — așa a spus Millerand în camera franceză.

#### Chestia banilor.

Războiul a adus cu sine năcazul, că banii s'au ieșit peste măsură în toată Europa, așa că bietele țări nu știu cum să se mai învârtă, ca să poată face față nevoilor.

Până acum s'au ajutat cu bani împrumutați din America. Dar acum nici ea nu mai vrea să dea, decât pentru camete mari și contra-servicii apăsătoare, ca robirea economică a singurelor țări. În fața acestor stări, acum bărbaii financiari caută să iasă din încurcătură, și anume așa ca să facă niște bani bani în întreagă Europa și după puțină în lumea întreagă.

#### Sârbia.

În Sârbia e criză de guvern. Criza aceasta deși nu are legătură nemijlocită cu Sfatul dela Londra, totuși atârână mult dela el. E vorba, că fostul guvern alui Davidovici nu a primit condițiile de împăcare a Sârbilor cu Italienii în afacerea Mării Adriatice, și acum nu s'ar găsi om în Sârbia, care să primească aceste condiții. Dar este o zicală veche, care spune, că nici capra nu merge bucuroasă la târg. — Așa va fi și cu Sârbia, cu toată Wilson li ține partea.

#### Pace separată între America și Germania.

Se știe, că America nu a aprobat pacea dela Paris încheiată cu Nemții, pentru că i-s'au părut prea grele condițiile. Acum se vestește, că totuși se va încheia pace și între aceste două țări, dar neatârnată de pacea dela Paris.

#### Politica Cehoslovacă.

Dr. Benes președintele republicii a declarat, că Cehoslovăcia ține să fie în pace cu toate țările. Iar Kramars a spus într-o adunare a

muncitorilor, că nu se poate mira îndeajuns, că mai sunt partide în țara lor, cari să susțină, că Cehoslovăcia nu are lipsă de armată.

#### Călătoriile Prințului nostru Carol.

Alteța Sa Prințul Carol pleacă zilele aceste în țări străine, ca să stătornicească și se desvoalte legăturile de prietenie dintre România și străinătate. Va cerceta Egiptul, Indiile și Japonia. Împăratului Japoniei îi va duce o scrisoare de-a Regelui nostru Ferdinand.

#### Ce fel de pomi să cultivăm?

Să prăsim, altoim și să cultivăm numai pomi de aceea, cărora le place locul nostru, clima sau umblatul vremii de pe la noi, și a căror poame sunt mai căutate și se pot vinde cu prețuri mai bune.

Nu-i destul numai să ai pomi în grădină, ci să ai pomi, cari rodesc bine și în toți anii.

Dacă pomilor nu le place locul, ori nu le prieste clima (umblatu vremii), nu se plătește să-i cultivăm. Dacă acestea toate le plac, te-a binecuvântat Dumnezeu cu amândouă mâinile.

Comuna săsească, *Cisnădia* de lângă Sibiu, are o livadă cultivată cu cireși, a căror cireșe sunt vestite în toată țara. Nu este proprietar priceput și învățat, care să nu aibă în grădina lui și câțiva cireși de Cisnădie.

Din prețul cireșelor din aceea livadă, comuna își plătește toate cheltuielile: pe preoți, învățători, notari, medici ș. a.

Și dacă îmi aduc bine aminte după cum am citit în gazete, comuna Cisnădie în vara anului 1913 a vândut cireșe de 80,000 cor. În vara anului 1914 am umblat în o afacere oficioasă în comuna *Galda de sus*, județul Alba-Infer. Eram cu preotul din Galda, Ios. Cătean, cu preotul din *Șelcâu*, Ioan Raica și cu prietinel Laurean Frâncu, proprietar în Benic.

Sedeam împreună, la umbră, în capul unei vii, din jos de Galda, lângă drumul, ce duce la Benic. În fața noastră era un măr, să fi fost, cam de 20 ani. Nu avea nici o poamă pe el. Primăvara a fost îngheț pe acolo și i-au degerat florile. Pomul avea o înfașurare plă-

cută și le-am tras atențiunea soților asupra lui.

Vezi frate Nicolae, mărul asta? Îmi zice prietinel Laurean. Face mere *»roșoare«* la cari voi blăjenii le ziceți: *»mera de Geoagiu«*. În anul trecut am cumpărat eu roada de pe el, saeu de 5 ferdele cu 2 cor. Și știi câți saci am cules de pe el? 9 saci, adică 45 ferdele. Eu am vândut saeu cu 10 cor., lui *Groze*, schiopul (îi lipsește un picior) din Stremți, o comună lângă Teiuș, care se negătoarește cu poame pre la orașele din jur. El apoi le-a dus la voi, la Blaj, și a vândut saci cu 20 cor. Și coroanele acestea, pe vremea aceea, erau mulți bani. Dar apoi să ai 20—50 meri de aceștia în grădină?

Aș putea să spun și mai multe cazuri de acestea, dar cred, că și voi știți și cunoașteți pe mulți, cari din poame au făcut averi și s'au făcut gazde. Și apoi noi să stăm cu mâinile în sân? Să așteptăm să ne sboare porumbul fript în gură? Asta a fost numai în poveștil Astăzi dacă vrei să mănâci porumb fript, postește și țil crește și țil frige tu însuș. Fă pe sama porumbilor, în sură, în un șopron, pe sub strașinile grajdului ori altundeva în loc, unde să se ocrotească. De ale mâncării, so îngrijesc ei. Atunci nu trebuie să aștepti să-ți sboare fript în gură, și când vrei poruncești nevastei și friptura-i gata până bați la palmi.

Așa, iubite cetitorule! numai cel ce muncește poate aștepta cu bună nădejde roade, și indestulare.

Pentruce să nu ne punem cu toții în grădină, dacă aceea-i mică, barăm atâta pomi, cât să avem poame de ajuns pe sama cășii, pe sama cepilașilor noștrii, cari atât de mult iubesc poamele? Iar, cari avem grădini mari pentruce să nu ne facem pomet regulat, și după lumea nouă, în care trăim?

Mulți dintre voi aveți grădini mari și late. Iar, cari nu aveți, aveți loc din care vă puteți face grădini, cum vreți voi.

Cunosc multe sate ale căror locuitori cu ocaziunea comasărilor sau mutat cu toții la tablele lor, sau cel puțin preste vară. Lucra cu minte, căci numai așa poate folosi tot timpul la muncă, numai așa poate folosi toată buruiana, tot firicelul de iarbă spre îngrășarea și creș-

terea vitelor lui și numai așa își poate păzi roadele muncii sale.

Și dacă te-ai mutat la tablă, la moșie, și dacă ai loc destul, pentruce să nu-ți faci și o grădină de pomi, o pomărie? Căci dacă acum ești tinăr, tare și vânos, și de ai ogori o săptămână ori mai mult, mâinile, fie locul cât de tare și arătura cât de grea, nu-ți amortește noaptea de sgâtăitul plugului. Și de ai costi o săptămână, mijlocul, șelele și spatele acum nu cunoșc oboseala, dar vine vremea, când abia apuci să vină ameața, să-ți mai odihnești trupul istovit de coarnele plugului și jupâneasa coasă, fără leac de milă pentru bătrâni, pe o pajiste verde și la umbra deasă și roco-roasă a unui pom?

Dar unde-i grădina cu pajiste ei verde și deasă? Unde-i pomul cu milă pentru bătrânul fript de arșta soarelui, obosit de coarnele plugului și coasă? Nu-i ca în palmă! Și Doamne bune ar mai fi!

Nu-s? Făți-le, până ești tinăr!

Nicolae Pop,  
profesor de economie.

#### Din înțelepciunea unui țaran.

Cetim în Glasul Bucovinei următoarele: »Am fost acum vre-o lună cu domnul deputat Dr. Aurel Măcariu într'un sat din județul Storogințului. Și-a venit la d-lui cu o plângere un gospodar istet, care se vedea pe de-asupra că știe multe și e umblat prin lume. Și-a spus plângerea și-apoi s'a dat în vorcă cu d. deputat.

Între multe altele înțeleptul țaran i-a zis: Domnule deputat. Știu că aveți multe pe cap până ce veți pune temelie bună țării noastre mănăști. Multe legi veți trebui să cheltuiți, până ce țara noastră va plăcea oamenilor și lui Dumnezeu. Dar v'aș ruga, cu mintea mea de țaran, să faceți și așa o lege, care să oprească injurăturile și sudalmele cele urâte, ce le au Românii noștri pe buze în fleștecare clipă.

Căci, vedeți d-voastră, de injură cineva pe un om, când se ceartă cu el, acesta îl va da în judecată, și judecata îl pedepsește pentru necinste și pentru necuviință. Și-a spus că suateși avocat foarte iubitor de dreptate. Apoi dară un om pedepsește

pe altul pentru că l-a înjurat, și Dumnezeu ne va pedepsi pentru că-l înjurăm. Ba mai mult, căci numele lui D-zeu, în loc să-l cinștim și să ne închinăm lui după cum se cuvine, îl prefacem în sudalme urâte, cu care ne împroșcăm unii pe alții. Cum nu ne-a bate Dumnezeu? De aceea domnule deputat faceți și legea asta, ca să se oprească batjocorirea numelui lui Dumnezeu, căruia ne închinăm. Și drept să vă spun, că mie mi se pare că sântem niște farisei, dacă mai facem cruce, după ce o batjocorim, dacă rugăm pe Dumnezeu, după ce latrebuițăm numele lui în sudalmele noastre, dacă ne ducem la biserică să ne rugăm, după ce o necinștim.

Cred, domnule deputat, legea asta îl va învăța pe oameni și alt lucru. Cinstind numele lui și a celor sfinte, legea asta îl va învăța, cum trebuie să se cinștească oamenii pe dânșii singurii, măsurându-și vorbele și potolindu-și mânia și ura. Așa ne învăța Evanghelia să credem. Și dacă nu facem așa, credința noastră este deșartă și nu-i izvoită din inimă curată. Dar și legile țării nu sânt bune, dacă nu ne învăța și ele să cinștim numele lui Dumnezeu și omenia noastră. De aceea vă rog, domnule deputat s'o faceți.

Și mai am o rugăminte, domnule deputat. Uită-te d-ta că legea noastră nu ne învăța cum să cinștim sărbătorile. Preotul e în slujbă și gospodarii noștri încară căruța și se duc la târg cu făa, cu pâne și fac cumpărături de tot soiul. Mă uit la alte neamuri și văd că ele nu fac ca noi. — Oveii nu și-ar vinde Sâmbăta să te scrii, căci Sâmbăta e o zi pe care o cinștesc și cinștind-o își cinștesc eredița lor și și mai cinștesc și purtarea lor întreolaltă. Am fost pe la Cehi și prin ale țări și drept să vă spun că pe-acolo în zile de sărbătoare orașele sînt-a pustiu.

Nici câni nu vezi umblând pe drum așa de mult se cinștesc sărbătorile. Pe-acolo se lascează cu temei în zilele de lucru și cele de sărbătoare se cinștesc cum se cuvine. Și poate de-aceia le-ajută Dumnezeu acelor popoare de-a mai bogate și mai deștepte decât noi. Și văș ruga să faceți o lege și pentru ținerea creștinească a sărbătorilor. Căci, să vă

spun drept, dacă și sărbătoarea cum trebuie, ai și vreme să-ți mai cumpănești și faptele ce le faci peste săptămână, ai mai multă frică de D-zeu și prin urmare dovedești că ai și creștere mai bună și purtare mai frumoasă față de oameni și față de D-zeu. Cinstirea sărbătorilor te îndeamnă la fapte bune și te ține mai departe de cărșma aducătoare de sărăcie și de blăstămății omenești. Faceți și legea asta, domnule deputat, căci omul nu trăește numai din mâncare și băutură, el trăește și din mulțumirea sufletească că implinește cuvântul lui Dumnezeu.

L'am ascultat pe țărani cu atâta drag și m'am gândit că multă înțelepciune a lăsat Dumnezeu și-n satele noastre. Doamne de-ar gândi toți Români așa, cât de fericită ar fi țara noastră.

I. Dominti.

## Cărți intrate la Redacție.

*G. Tutoveanu: Balade; tipărită în București, la tipografia «Convorbiri Literare» în anul 1919.*

În această carte dl G. Tutoveanu ni dă mai multe poezii frumoase, cele mai multe naționale, cari, deși scrise pentru cânturari, se pot căi cu folos și de acei cetitori ai noștri, cari se îndeletnesc mai des cu citirea de cărți. Prețul 4 lei.

*Legendele Românilor, manual (carte) auxiliar (de ajutor) pentru clasa III primară, de Toma Cocîșiu, director școlar în Blaj, tipărită în Tipografia noastră.*

Această cârticică, scrisă anume pentru copiii de școală dela satele noastre, se poate căi cu mult folos și de către cetitorii noștri. Sânt povestiri frumoase din istoria neamului nostru, pe cari noi cei mai bătrâni n'am avut de unde le învăța, pentru că pe vremea anurilor nu se putea învăța nimica din istoria românilor. Cui li place să știe ceva despre movila lui Barcol, Aprodul Purece, Mihaiu Vițeazul și căldul, ori cum a scăpat acelaș domn stindardul, să ceară dela Librăria din Blaj această cârticică, care costă numai 1 cor. și 50 fileri.

*Bolșevismul. Ce trebuie să știm? de Vasile Bucur. Prețul 1 Leu 50 bani. Se poate*

cumpăra la autor (cel ce a scris-o) în Cluj. Strada Szapan Numărul 9.

Dl Vasile Bucur ne spune în această cârticică părerile și credințele bolșevicilor. Arată apoi cum s'a ridicat omul din întunecime la lumină și cum până și la oamenii sălbateci găsim cârmuitori și cârmuiți și găsim legi, cari împart drepturile și datorințele între oameni. Și aici întâlnim bogăți și săraci, și acela care câștigă mai mult, are mai puțin, iară acela, care câștigă mai puțin, are mai puțin. Și aici se face deosebire între ce «e al meu» și ce «e al tău». Nici aici cel lipsit nu are să ia cu puterea dela cel ce are, ci are să capete prin cârmuire cele trebuincioase. Și aici găsim iubire de părinți și de copii, iar oamenii mai învățați și mai vrednici se bucură de o cinște mai mare ca ceilalți.

Dacă oamenii sălbateci le au acestea, cum să nu le avem noi, cari ne ținem învățați și cuminte? După ce arată apoi stările din Rusia bolșevistă de astăzi, ne îndeamnă să fim ascultători de mai marii noștri și nu de bolșeviei.

Indemnăm pe cetitorii noștri să cumpere această bună cârticică.

*Calendarul Familiar pe anul bisect 1920 de Orest Horia Pașcanu. Tipărit la Cernăuți.*

Cuprinde pe lângă părțile obișnuite ale unui calendar și mai multe glume, poezii și povești și Acaftistul celor cuprinși de spirite necurate (rânduiala de rugăciune pentru ceice se turbură și sufăr de spirite necurate).

Prețul 5 coroane. Se află de vânzare la autor în Cernăuți, strada Hormuzachi, numărul 7. Îl recomandăm cetitorilor noștri.

## Împotriva răspândirii de știri.

1. Vor fi considerate ca infractori:

a) Aceli cari fără rea credință prin localuri publice gări, trenuri, pe străzi, etc., vor comunica, colporta, comentă în orice chip, știri fie adevărate, fie imaginare, sau păreri relative la operațiunile de războiu,

situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau oricaceștiune privitoare la armata română.

Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scopul de a șpiona, sau trada, se aplică pedepsile prevăzute de legile penale în vigoare în timp de războiu.

# ȘTIRI.

— S'a găsit steagul lui Ștefan Vodă. Cine nu a auzit de Ștefan cel Mare și Sfânt, neîntrecutul voevod al Moldovei, care în cursul domniei sale de aproape 50 de ani, 34 de războaie a purtat, sfârșindu-le cu biruință? Steagul sub care s'a luptat acest mare Domn al Moldovei a fost aflat de către trupele franceze într-o mânăstire de pe muntele Atos, sau de pe sfântul munte cum li mai zic oamenii. Și în semn de frăție de arme Francezii l'au dat înapoi armatei românești, acum nu de mult.

Și în ziua de 24 Ianuarie la stajba dumnezeiască din Mitropolia Bucureștilor, ministrul de războiu a dat steagul lui Ștefan Vodă în seama Mitropolitului Primat, ca să-l păstreze cu sfințenie pentru urmașii acestei țări.

Secuții țîn cu noi. Pare de necrezut. Și totuși e adevărat. Cel puțin așa iese din declarația deputatului lor Fay, făcută în Camera românească.

— Ne bucurăm de declarația aceasta, pentru că spulberă temeinicia năzuințelor ungurești (din Ungaria) de-a înjgheba un partid săcuiesc, și pentru că vine tocmai în clipa, când se tractează pacea ungurească. Cu un cuvânt declarația secuilor nu putea să fie mai binevenită.

— **Alegerea Mitropolitului din Sibiu.** Nu peste mult se va face alegerea noului Mitropolit din Sibiu. Candidați sunt: Dr. Nicolae Bălan, Dr. Vasile Saftu, Nicolae Ivan și episcopul Nicodim. Se vorbește și de Arhimandritul Scriban, pe care l-ar voi câțiva preoți transilvăneni.

— **Lumina Creștinului.** Apare în Iași din anul 1913 și este redactată de Preotul Dr. Anton Gabor. Abonamentul care începe cu 1 Ianuarie, este de 10 lei pe an. Cei ce se abonează în decursul anului primesc numerile apărute până la aceea dată.

Fiindcă această revistă cuprinde multe știri din toată lumea catolică de aceea se recomandă într'un chip deosebit preoților și învățătorilor. La corerere se trimit și numere de probă. A se adresa: Redacția revistei „Lumina Creștinului”, Iași.

— **Nu călătoriți.** În urma mării lipse de cărbuni trenurile decamdată vor fi foarte scurte, vor duce abia câteva vagoane. Direcțiunea regională a căilor Ferate Române din Cluj se roagă deci de toți oamenii de bine, să călătorească cât se poate de puțin, pentru că nu facap pe trenuri.

— **Cum se curăță zăpada la New-York?** Telegrama din Londra aduce vestea, că la New-York, capitala statelor unite din America de nord, a căzut zăpadă foarte mare. Un detașament de soldați înarmați cu »aruncătoare de flăcări« au curățit repede zăpada, care ajunsese să acopere orașul.

— **Petrecerea vânătorilor din Blaj.** Am fost amintit într'unul din numerii trecuți ai „Unirii Poporului”, că vânătorii din Blaj și-au înghesat o societate a lor și că din câștigurile ce le-au făcut au dăruit o sumă destul de frumoasă și pentru casa orfelinatului din Blaj.

Sâmbătă seara au făcut apoi o petrecere foarte frumoasă, venitul căreia au făgăduit că-l vor da de jumătate orfanilor din Blaj. Petrecerea a reușit așa de bine, cum mai rar s'a întâmplat în Blaj. Sala era împodobită foarte frumos și luminată cu lumină electrică; pe pereți puști, coarne de cerbi, piei de mistreț și de căprioară, muzică adusă anume dela Me-

diaș, și apoi lume multă și frumoasă și veselie până'n zori.

În pauză s'a făcut un fel de lotărie, numită tombolă. S'au vândut la două mii de bilete, dintre cari 46 au câștigat, unul o piele de mistreț lucrată foarte frumos, altul una de căprioară, iarăși altul coarne de cerb, apoi săpunuri, benturi și alte lucruri frumoase și bune.

A fost drăguță petrecerea vânătorilor și sunt vrednici de laudă pentru darul pe care l'or face bieților orfani.

— **Cronprințul vrea să se jertfească.** Fostul moștenitor de tron al Germaniei se numește în limbă nemțească »Cronprinț«. Văzând el, că Marele Sfat pentru pace dorește să pedepsească cu tot prețul pe vinovații războiului, s'a hotărât să se jertfească el pentru cei 900 de vinovați ceruți să fie aduși în fața judecării. Marele Sfat nici nu vrea să audă despre această de altfel foarte frumoasă jertfă a Cronprințului, dară Wilson, care a fost totdeauna împotriva pedepșirii vinovaților, se spune că-i va răspunde și-l va lauda.

— **Oameni buni, fiți drepecți.** Nu este zi să nu se scrie vre-un cetitor, că nu-i vine foaia regulat, că el n'a primit-o de multă vreme și așa mai departe și că prin urmare el nu mai abonează foaia. Fiți drepecți, dragi cetitori, și nu ne pedepșiți pe noi pentru păcatele slujbașilor dela poștă. Credeți-ne, eă noi suntem mai năcăjiți ca D-Voastră din această pricină, și scris-am în toate părțile pentru îndreptarea lucrurilor. Că cu toate acestea nu merge foaia regulat, n'avem ce face. Plângeți-vă domnilor deputați, ei poate să fie în stare se a-jute, nu vă răsbunați însă asupra noastră, cari cu atâta drag ne jertfim zilele și nopțile pentru fericirea Dvoastre. Să nădăjduim, că cu vremea totuși se vor îndrepta lucrurile.

— **Sezătoarea cercetașilor din Blaj.** Mândrii noștri cercetași au ținut și ei să arete lumii că nu știu numai să facă marșuri militarești, să zică din trambii și să se țină de legile cercetășești, dar că știu și vorbi, declama, cânta și zice cu cetera, ba că se pricep și la teatru, și încă binisor.

Au ținut adevă o sezătoare Duminecă, la prinderea postului, în sala de gimnastică a liceului, prin care ni-au dovedit, că părinții lor nu-și cheltuiesc de geaba banii pe ei. Dintăi ni-au tălmăcit legea cercetașilor, apoi ne-au cântat și declamat, ne-au jucat și teatru, și încă două, dintre cari *Arvinte și Pepelea*, jucată de studenții A. Bărbat cl. VII, E. Hânza cl. VII a plăcut tare mult mulțimei, care abia încăpuse în sala de gimnastică. Au fost bune și declamările și cântările, cari au fost conduse și învățate nu de vre-un profesor, ci de studentul din cl. VI. Viorel Chicidean, și încă bime.

Laudă și recunoștință se cuvine conducătorului cercetașilor, profesorului Coriolan Suci, și chipeșilor cercetași pentru lucrurile frumoase de cari au dat dovadă și mulțămire și îndestulare părinților, ai căror copii ne-au înveselit cu iacusița lor.

S'au adunat bani frumoși, deși nu a fost pus anume care cât să plătească, din cari se vor cumpăra cărți și alte lucruri de lipsă pentru viața cercetașilor.

— **Căsătorie.** Hortensia Birăuțiu-Popescu și Nicolae Bratu, căsătoriti. Sibiu, 15 Februarie 1920. Să fie într'un ceas cu noroc!

— **Miniștri — ziaristi.** Mare lucru, nu-i așa? Și cu toate acestea este adevărat. Și asta nu se întâmplă în America, ci la noi în Europa, în Franța. Unii dintre foștii miniștri ai guvernului Clemenceau din Franța s'au întors adevă la vechea lor meserie, la gazetărie. Dl. Pichon, fostul ministru de externe, e redactor la gazeta: »Petit Journal« și dl. André Tardieu la »L'illustration«.

Se vede așadară că în Franța se dă foarte mare cinste gazetărilor, ceace n'ar strică să se facă și la noi, pentru că mult bine face un gazetar cinstit prin scrisul său cetitorilor.

— **Cum e păzit Bela Kun?** Se știe, că vestitul conducător al bolșevicilor unguri a fugit în Austria, unde este acuma internat. În vremea din urmă s'a bolnăvit dumanului și nemții l-au băgat într'un spital lângă Viena. Îl păzește un inspector de poliție, un sergent și șase soldați. Nimenea n'are voie să intre la el fără legitimație

eu fotografie și fără încredința inspectorului. Va să zică îl păzesc ca pe un în-părat pe puil de jidan.

— **Slujbașii să-și vadă de lucru.** Aceasta a hotărât-o sfatul miniștrilor noștri zilele trecute. De când cu războiul, scumpind-se traiul și slujbașii țării nepu-tând trăi din lefurile lor, au primit tot felul de alte slujbe și astfel nu și-au putut vedea de treburile lor așa după cum o cere aceasta țară. De aceea dl. ministru de finanțe, Aurel Vlad, a dat o poruncă tuturor slujbașilor săi, prin care le pune la vedere, că în decurs de 30 zile fiecare slujbaș să abziecă de toate celelalte slujbe și să se declare, dacă mai vrea să rămână slujbaș al statului român, — dar să și stea apoi de lucru, — ori ba. Cealaltă miniștri aflând porunca aceasta de foarte înțeleaptă, au hotărât s'o dea și ei. În forma aceasta nu peste mult toți slujbașii statului vor trebui să-și vadă cu și mai mare străduință de lucrurile lor. Și e tare bine așa.

Acci cetitori, cari nu mai doresc să le vină „Unirea Poporului”, să o trimită înapoi, scriind pe față »retour«; altfel îi socotim, ca abonați și trebuie să plătească abonamentul. „Unirea Poporului” începând cu anul acesta este de sine stătătoare și nu mai apare ca număr popular de Joia al „Unirii”.

### Poșta Redacției.

Bădicul Alexandru Neamțiu din comuna Balda de pe Câmpie. Vestile trimise sunt bune pentru noi, dară nu le putem da în vileag, pentru că nu sunt așa de însemnate ca să le știe toată lumea. Când se va întâmpla așa ceva și ne vei scrie, le vom da cu drag în foaie. Să trăiești cu bine!

### Cine știe:

despre IOAN MAN sergent la regimentul 50, batalional 4, compania 15, care a luat parte la lupta cu Sărbia, și nimie nu se știe despre el din 1914, rog se scrie despre el, la redacția »Unirea Pop.« sau să înștiințeze pe părinți:

Vasile Man

Meșcreac (Megykerék) posta Aiud jud. Alba inf.

Redactor responsabil:

IULIU MAIOR

Redacția este în Sibiu.